

EL TEMPS

Els pros i els contres d'unes vacances a Haití

Fa tres setmanes que un terratrèmol va devastar Haití, i la capital, Port-au-Prince, continua maldant per recuperar-se. Però a 130 quilòmetres de la capital, al nord de l'illa, al paradís de vacances de Labadee, els turistes es continuen torrant al sol. És tan criticable fer una cosa així?

Les seqüències que es mostren al Youtube semblen idíl·liques: una rossa entra en aquelles aigües d'un blau transparent mentre un creuer de luxe, blanc, resplendent, amb totes les comoditats del món, navega allí a tocar.

Aquest és el somni dels qui van de vacances. Platges caribenques en una península privada qualificada d'"impressionant" per l'empresa turística nord-americana Royal Caribbean International (RCI), que té la zona llogada.

No és el típic paradís de vacances: és el centre turístic de Labadee, situat al nord d'Haití, un país que malda per recuperar-se després del terratrèmol devastador del dia 12 de gener proppassat. El sisme va destruir moltes zones de

El turisme de luxe a Haití es manté, malgrat el terratrèmol del mes passat.

Port-au-Prince, la capital haitiana, i es calcula que hi van perdre la vida unes 200.000 persones. En canvi, al centre de vacances de Labadee (a prop de Cap-Haïtien, a l'esquerra del mapa), la vida continua com si res.

Una setmana més tard del terratrèmol, una forta rèplica de magnitud 6,1 va tornar a sacsejar Haití. Així i tot, les companyies no van alterar la planificació dels seus creuers. "Estem constantment en contacte amb les autoritats –declara Tom Fecke, cap de l'RCI a Alemanya–. Si hi hagués cap risc per a l'ancoratge dels nostres vaixells, ens ho rumiaríem."

Fins avui, a la costa septentrional de l'illa no hi ha hagut cap terratrèmol. També fa molt de temps que aquesta

zona no està en contacte amb l'absoluta misèria d'Haití. Les altes tanques i els guàrdies de seguretat armats garanteixen que els qui hi passen les vacances puguin fer submarinisme i prendre el sol sense que ningú els molesti.

Fecke afirma que l'empresa, malgrat les catàstrofes naturals, manté la decisió de continuar les activitats a Labadee. "Si ens n'anàvem d'Haití, ajudariem molt menys el país." L'empresa té la península llogada per trenta anys i ja hi ha creat 500 llocs de treball. L'RCI paga un impost de sis dòlars per cada turista que desembarca a Labadee.

Cada any visiten Haití més de 900.000 turistes i dues tercers parts hi arriben amb creuer. Cada setmana atraquen a Labadee uns quants vaixells de l'RCI.

Dilluns hi va ancorar el Navigator of the Seas i dimarts, el Liberty of the Seas. Si tot va tal com s'ha planificat, divendres arribarà a port el Celebrity Solstice. Segons Richard Fain, directiu de l'empresa, l'RCI ha traslladat mig milió de turistes cada any a aquesta destinació, i la xifra creix com més va més.

Una clamorosa ovació. Fins i tot l'ex-president dels EUA, Bill Clinton, enviat especial de l'ONU a Haití, havia visitat la península l'octubre de l'any passat. I el suport de l'illa al turisme és important: les autoritats governamentals han demanat a l'RCI que no abandoni la regió, segons que manifesta Fecke. A final de la setmana passada, Leslie Voltaire, emissari del govern haitià a l'ONU, alabava els "positius beneficis econòmics" dels creuers.

Aquests beneficis econòmics es fan especialment palesos quan les empreses dels creuers fan donacions directes a la tasca d'ajuda a Haití. El cap internacional de l'RCI, Adam Goldstein, va prometre 707.000 euros al país damnificat. Els passatgers que viatjaven a bord del creuer de luxe Independence of the Sea, en assabentar-se d'aquesta donació, hi van respondre amb una clamorosa ovació, segons que informava Goldstein, ple de satisfacció, a la cadena televisiva Fox Business Network. Els turistes de bord també es van mostrar disposats a contribuir personalment en la causa, informava Fecke, el director de l'empresa a Alemanya, bo i afegint: "Durant l'estada a Haití, farem donació de tots els ingressos que recaptem a bord."

L'RCI afirma que els seus cinc vaixells de luxe no tan sols traslladen turistes de Florida a Labadee, sinó que també hi transporten un proveïment imprescindible per a les víctimes del terratrèmol. En col·laboració amb l'organisme d'ajut Food For The Poor, els creuers porten a Port-au-Prince elements bàsics, com ara arròs, mongetes, aigua i benes. "Hem creat un pont entre Miami i Haití", diu Fecke.

"Una situació en què tothom hi guanya". És clar que no tothom veu amb bon ulls la política de l'empresa de creuers. En molts comentaris als fòrums d'internet, es qüestiona la decisió de continuar les activitats turístiques durant una catàstrofe humanitària, com si no

EL TEMPS

L'Oasis of the Seas, de la Royal Caribbean International, és el creuer més gran, més ample, més alt i més car.

hagués passat res, i hi ha qui troba que tot plegat és una mostra de falsedat, cinisme i manca de sensibilitat.

D'una altra banda, també hi ha turistes que queden consternats per la idea de passar les vacances en una zona on hi ha hagut una catàstrofe. En un blog d'un passatger de l'RCI es podia llegir que era inconcebible de prendre el sol a la platja, jugar a l'aigua o beure's un còctel mentre, deia el bloguista, "desenes de milers de morts s'apilen pels carrers i els supervivents lluiten per obtenir menjar i aigua".

Ningú no vol enterrar els seus éssers estimats davant la mirada atenta d'una trepa de turistes, comentava un altre internauta, que s'identifica com a Kengai, al lloc web Cruise Critic. Però també afirmava que quedar-se a bord del creuer a Haití encara era pitjor: "M'hauria sentit molt més inútil, tan a prop i sense possibilitat de donar-hi un cop de mà [...]. L'RCI ha de continuar viatjant a Haití, però no ara mateix", afegia.

Així i tot, les reserves no posen de manifest un gran nivell de consciència de la clientela. Sí que hi ha hagut alguna

cancel·lació, però, segons Fecke, "no hem viscut cap onada d'anul·lacions."

El portal dels creuers Cruise Critic va fer una enquesta en línia sobre aquesta qüestió. Dels 4.700 participants de parla anglesa, un 67% afirmava que havien de continuar els ancoratges al port de Labadee i portar-hi proveïment d'emergència. Un visitant de Cruise Critic anomenat Liberty Lover escrivia al blog que havia vist capitans de vaixell que distribuïen aliments als necessitats. "És una situació en què hi guanyen tots els implicats", escrivia.

"Ens hem compromès amb l'ajuda". Les principals empreses turístiques que treballen en regions problemàtiques haurien de prestar ajut a les missions humanitàries per justificar la continuació dels seus negocis? Fecke en dubta. "Haití forma part de la nostra empresa, estem obligats a donar-hi un cop de mà –diu–. Hi ha moltes destinacions turístiques atractives en zones assetjades per la pobresa. I és important de donar suport a aquestes parts del món. Per tant, les empreses turístiques sempre han d'involucrar la gent del país en les seves tasques."

Thomas Wilde és cap de l'agència de relacions públiques Wilde and Partners, que representa l'RCI a Alemanya. La decisió de mantenir l'ancoratge dels seus creuers a Haití pot fomentar la popularitat de l'empresa? "A la nostra empresa, no hi ha ningú que porti els dòlars dibuixats a la cara ni que defensi campanyes més humanitàries al si del sector turístic", diu Wilde, bo i afegint que l'RCI, malgrat les circumstàncies tan problemàtiques, intenta mantenir una certa normalitat sobre el terreny.

"Quan els turistes s'allunyen d'un lloc, hi ha gent que perd la feina. És el cas d'Haití, igual com ha passat a Tailàndia, a Sri Lanka o a Bombai –diu Wilde, i afegeix que les víctimes d'una catàstrofe ja han tingut prou càstig–. Si hom les deixa soles en uns moments tan delicats tampoc no es transmet cap missatge positiu." Subratlla, però, que la decisió de reservar un viatge, la pren en definitiva el client: "Es tracta d'una qüestió ètica i cadascú ha de decidir pel seu compte."

Annette Langer

Traducció de Carles Urritz

EL TEMPS

Una illa paradisiàca amb un problema d'imatge. La gent allotjada al centre turístic de Labadee pot fer submarinisme o esquí aquàtic, però protegida per altes tanques i guàrdies armats i separada de la pobresa imperant a l'illa. El Liberty of the Seas va atracar a la península el dimarts 19 de gener.